

LATVIJAS REPUBLIKAS SATVERSMES TIESAS KOLĒĢIJA

Jura Alunāna iela 1, Rīga, LV 1010

Tālrunis: 67830735, 67210274 Fakss: 67830770
e-mail: tiesa@satv.tiesa.gov.lv

LĒMUMS PAR ATTEIKŠANOS IEROSINĀT LIETU

Rīgā

2020. gada 19. novembrī

Satversmes tiesas 4. kolēģija šādā sastāvā: kolēģijas priekšsēdētājs
Gunārs Kusiņš, tiesneši Daiga Rezevska un Artūrs Kučs,

kolēģijas sēdē izskatījusi Satversmes tiesā saņemto [..] (turpmāk –
Pieteikuma iesniedzējs) pieteikumu par lietas ierosināšanu (pieteikums
Nr. 214/2020),

konstatēja:

1. Pieteikuma iesniedzējs pēc būtības lūdz Satversmes tiesu:

1.1. atzīt Kriminālprocesa likuma 314. panta ceturto daļu par neatbilstošu
Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 105. pantam;

1.2. atzīt Kriminālprocesa likuma 337. panta otrās daļas 4. punktu par
neatbilstošu Satversmes 92. pantam.

2. Kriminālprocesa likuma 314. panta ceturto daļu noteic: „Ja termiņš attiecas
uz personas tiesību atņemšanu vai ierobežošanu, par tā sākumu uzskatāms
faktiskais tiesību atņemšanas vai ierobežošanas brīdis, bet par termiņa
beigām – likumā vai lēmumā noteiktā termiņa faktiskais izbeigšanās brīdis (stunda
vai diena).”

Savukārt saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 337. panta otrās daļas 4. punktu
sūdzību par izmeklēšanas tiesneša lēmumu nodod izlemšanai augstāka līmeņa
tiesai.

3. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 20. panta piektajai daļai, lemjot par to, vai uz saņemtā pieteikuma pamata ir ierosināma lieta, kolēģija izvērtē, vai:

- 1) lieta ir piekritīga Satversmes tiesai;
- 2) iesniedzējs ir tiesīgs iesniegt pieteikumu;
- 3) pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 18.–19.³ panta prasībām;
- 4) pieteikums nav iesniegts par jau izspriestu prasījumu;
- 5) pieteikumā ietvertais juridiskais pamatojums vai faktisko apstākļu izklāsts pēc būtības ir mainījies salīdzinājumā ar iepriekš iesniegto pieteikumu, par kuru lēmusi kolēģija.

Turklāt saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 20. panta sesto daļu kolēģija var atteikties ierosināt lietu, ja konstitucionālajā sūdzībā sniegtais juridiskais pamatojums ir acīmredzami nepietiekams prasījuma apmierināšanai.

4. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 16. panta 1. punktam Satversmes tiesa izskata lietas par likumu atbilstību Satversmei. Līdz ar to pieteikumā ietvertais prasījums ir piekritīgs Satversmes tiesai.

5. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 17. panta pirmās daļas 11. punktam persona pieteikumu Satversmes tiesā var iesniegt Satversmē noteikto pamattiesību aizskāruma gadījumā. Līdz ar to Pieteikuma iesniedzējs ir tiesīgs iesniegt pieteikumu, ievērojot konstitucionālajai sūdzībai Satversmes tiesas likumā noteiktās prasības.

6. Satversmes tiesas likuma 19.² panta pirmā daļa noteic, ka konstitucionālo sūdzību Satversmes tiesai var iesniegt ikviens persona, kura uzskata, ka viņai Satversmē noteiktās pamattiesības aizskar tiesību norma, kas neatbilst augstāka juridiska spēka tiesību normai. Savukārt Satversmes tiesas likuma 19.² panta sestās daļas 1. punkts prasa pieteikumā minēto uzskatu pamatot.

No pieteikuma un tam pievienotajiem dokumentiem izriet, ka kriminālprocesa ietvaros Pieteikuma iesniedzējam piederošai automašīnai (datums) uzlikts arests. Par minēto lēmumu, nosūtot lēmuma kopiju pa pastu, Pieteikuma iesniedzējam paziņots (datums). Saskaņā ar pieteikumam pievienotajos dokumentos norādīto, automašīnas arests būtu jāatceļ ne vēlāk kā (datums). Tomēr ar izmeklēšanas tiesneša lēmumu, citstarp pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 314. panta ceturto daļu, aresta termiņš tika pagarināts par trim mēnešiem. Pieteikuma iesniedzējs par minēto izmeklēšanas tiesneša lēmumu saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 337. panta otrās daļas 4. punktu iesniedza

sūdzību augstāka līmeņa tiesai, kas to noraidīja, atstājot spēkā izmeklēšanas tiesneša lēmumu par automašīnas aresta termiņa pagarināšanu.

Pieteikuma iesniedzējs gan sūdzībā augstāka līmeņa tiesai par izmeklēšanas tiesneša lēmumu, gan pieteikumā Satversmes tiesai norādījis, ka, pēc Pieteikuma iesniedzēja ieskata, izmeklēšanas tiesnesis pieļāvis procesuālu pārkāpumu, pieņemot lēmumu par aresta termiņa pagarināšanu, jo atbilstoši Kriminālprocesa likuma 314. panta ceturtajai daļai personas tiesību ierobežošanas termiņš esot skaitāms no **(datums)**, kad automašīnai arests uzlikts, nevis no brīža, kad par lēmumu uzlikt arestu personai paziņots. Turklāt augstāka līmeņa tiesas, kas, pēc Pieteikuma iesniedzēja ieskata, kļūdaini interpretējusi Kriminālprocesa likuma 314. panta ceturto daļu, lēmums nav pārsūdzams. Līdz ar to Pieteikuma iesniedzējs uzskata, ka Kriminālprocesa likuma 314. panta ceturto daļu, ciktāl tā paredz, ka personas tiesību ierobežošanas termiņš skaitāms no brīža, kurš nesakrīt ar faktisko personas tiesību ierobežošanas brīdi, neatbilst Satversmes 105. pantam. Savukārt Kriminālprocesa likuma 337. panta otrās daļas 4. punkts nenodrošinot tiesības uz taisnīgu tiesu, jo neparedz iespēju iesniegt sūdzību par augstāka līmeņa tiesas lēmumu.

6.1. Pieteikumā ir norādīti lietas faktiskie apstākļi, citētas Kriminālprocesa likuma normas, kā arī pausts Pieteikuma iesniedzēja viedoklis par Kriminālprocesa likuma 314. panta ceturto daļu piemērošanu konkrētajā situācijā. Tomēr Satversmes tiesa nepārvērtē tiesību normu piemērošanas un interpretācijas jautājumus, arī tiesību normas iespējami kļūdaina piemērošana nav pamats tiesību normas satversmības izvērtēšanai (*sk., piemēram, Satversmes tiesas 2017. gada 17. novembra lēmuma par tiesvedības izbeigšanu lietā Nr. 2017-01-01 11. punktu*). Pieteikumā ietvertie apsvērumi par izmeklēšanas tiesneša un tiesas rīcību, piemērojot Kriminālprocesa likuma 314. panta ceturto daļu, nepamato Pieteikuma iesniedzēja pamattiesību aizskārumu. Tādējādi no pieteikuma nav gūstams apstiprinājums tam, ka tieši Pieteikuma iesniedzēja apstrīdētā norma – Kriminālprocesa likuma 314. panta ceturto daļu, nevis tās piemērošana konkrētajā situācijā, rada Pieteikuma iesniedzējam Satversmē noteikto pamattiesību aizskārumu.

6.2. Atbilstoši Satversmes tiesas likumam personas pamattiesību aizskārumus ir konstatējams, ja: pirmkārt, personai Satversmē ir noteiktas konkrētas pamattiesības, proti, apstrīdētā norma ietilpst konkrēto pamattiesību tvērumā; otrkārt, tieši apstrīdētā norma aizskar personai Satversmē noteiktās pamattiesības (*sk. Satversmes tiesas 2016. gada 23. novembra lēmuma par tiesvedības izbeigšanu lietā Nr. 2016-02-01 5. punktu*).

Pieteikumā ir pausts vispārīgs Pieteikuma iesniedzēja viedoklis par to, ka saskaņā ar Satversmes 92. pantu krimināllietas jāizskata taisnīgā un objektīvā tiesā. Pieteikuma iesniedzējs uzskata, ka augstāka līmeņa tiesas lēmumam būtu jābūt pārsūdzamam. Taču Kriminālprocesa likuma 337. panta otrās daļas 4. punkts noteic, ka sūdzību par izmeklēšanas tiesneša lēmumu nodod izlemšanai augstāka līmeņa tiesai, nevis to, ka augstāka līmeņa tiesas lēmums nav pārsūdzams. Kārtību, kādā sūdzība par izmeklēšanas tiesneša lēmumu tiek izskatīta, noteic Kriminālprocesa likuma 342. panta 6.¹ daļa. Ņemot vērā minēto, Pieteikuma iesniedzējs nav pamatojis, kā tieši Kriminālprocesa likuma 337. panta otrās daļas 4. punkts radītu viņa tiesību aizskārumu.

Līdz ar to pieteikums neatbilst Satversmes tiesas likuma 19.² panta pirmajā daļā un sestās daļas 1. punktā noteiktajām prasībām.

Ņemot vērā konstatēto un pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 20. panta piektās daļas 3. punktu, Satversmes tiesas 4. kolēģija

nolēma:

atteikties ierosināt lietu pēc [..] pieteikuma (pieteikums Nr. 214/2020).

Lēmums nav pārsūdzams.

Kolēģijas priekšsēdētājs

Gunārs Kusiņš